

DEIXA'M FER

1r i 2n d'ESO

CFGM / PFI-PTT / CFA

*Guia
didàctica*

Ajuntament
de Castelldefels

Debat i acció educativa Castelldefels

Índex

Crèdits

Realització:

Marta Roda Milà

Teleduca.Educació i Comunicació

Coordinació:

Rosa Sanz Uriol i M. Jesús Cuñado Martínez

Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Castelldefels

Col·laboració:

Maria Jesús Comellas

Correcció lingüística:

Servei Local de Català Castelldefels

Disseny i maquetació:

Àrea de Comunicació i Imatge

A. Contextualització del projecte	3
B. Descripció de la proposta creativa	5
C. Continguts a treballar	6
D. Procés creatiu a l'aula	7
a. Primera fase: Reflexió i debat sobre el dia a dia dels nois i noies	7
b. Segona fase: Anàlisi del còmic i dels seus recursos narratius	8
c. Tercera fase: Elaboració del còmic a l'aula	9
E. Avaluació	10
F. Compartir els còmics	10
G. Relacions amb les competències bàsiques curriculars	11
H. Recursos en línia	12
I. Annex	13

A. Contextualització del projecte

L'**Espai de Debat Educatiu (EDE)** de Castelldefels s'està erigint en un espai de reflexió, però també de treball pràctic al voltant de l'educació dels infants (0 a 18 anys), en un sentit ampli i des d'una perspectiva de procés. S'estructura des de la implicació conjunta de professionals, famílies i teixit associatiu, amb la pretensió d'arribar a tota la comunitat educativa i a tota la ciutat. És un punt de trobada comunitari i de territori, on les famílies actuen com a centre neuràlgic de sabers i de pràctiques.

El debat sempre s'estructura des d'una pràctica participativa on el punt de vista de cadascú es valida comunitàriament i serveix per estructurar els pilars de reflexió i acció.

Els objectius generals són:

- Fomentar la coresponsabilitat en l'educació de la infància i l'adolescència.
- Facilitar un espai relacional molt ampli i variat, en el municipi, que afavoreixi el consens i promogui sinergies per a tothom.
- Millorar les oportunitats educatives de tota la població per promoure una educació integral.

Per tot això, estem il·lusionades a presentar-vos la guia didàctica "Deixa'm fer" que s'emmarca dins del projecte

Castelldefels educa, un projecte que es va gestant en paral·lel a l'activitat diària de l'EDE i que es basa en el debat educatiu des de la creativitat i l'expressió artística d'arrel comunitària. Aquesta guia didàctica pretén ser l'eina d'acompanyament del professorat durant tot aquest procés d'implementació a l'aula.

La primera fase d'aquest projecte ha consistit en l'organització de diversos debats compartits entre nois i noies, pares i mares i professorat –de totes les edats i de diversos barris de la ciutat– centrats en la percepció que tenen els uns i els altres sobre l'educació a la vida diària. Aquest conjunt de trobades han servit per aplegar, nodrir, compartir més extensament i també posar en valor tant els sabers, les experiències i les competències que ja s'han anat recollint com aquelles que han anat sorgint.

Així mateix, aquests debats han posat sobre la taula una sèrie de necessitats que creiem que cal abordar a l'aula tot apostant per la reflexió mitjançant el diàleg i la creació participativa al voltant dels conceptes d'autonomia i protecció.

Espai de Debat Educatiu (EDE)
Castelldefels

Autonomia i protecció: un equilibri que cal garantir

Maria Jesús Comellas és mestra, doctora en psicologia, professora emèrita de Ciències de l'Educació i dinamitzadora de l'EDE de la Diputació de Barcelona

Malgrat que són paraules molt presents en els missatges i en els discursos educatius tant de l'escola com de les famílies, no sempre els donem el mateix sentit i valor i encara hi ha més distància entre el que es diu i el que es fa.

L'autonomia cal entendre-la com la competència que ha de permetre actuar amb iniciativa per tal de poder donar resposta en diferents situacions, que porten a satisfer les pròpies necessitats, les de persones que ens envolten i, per tant, poder prendre decisions. Es tracta, doncs, d'una actitud que fa possible actuar de forma apropiada a l'edat, fet que no vol dir no demanar ajuda sinó no demanar-la quan la situació es pugui afrontar. En tot cas no demanar ni necessitar aquesta ajuda en les situacions que cal resoldre.

El seu aprenentatge és progressiu i permet assolir la maduresa personal suficient per actuar adequadament a les demandes socials, escolars i, en un futur, a situacions personals, professionals i també en les relacions interpersonals.

Precisament perquè l'adquisició és progressiva cal començar des de les primeres edats i continuar al llarg de la vida, amb aspectes diferents per tal d'afavorir la maduresa i la seguretat.

Per aquest motiu, més enllà de ser conductes, cal veure que l'autonomia desenvolupa habilitats, actituds i una sèrie de valors: responsabilitat, col·laboració, generositat, participació... que repercuteixen en la construcció de la pròpia imatge positiva, que es veu reforçada quan es poden

resoldre problemes quotidians de forma independent i es rep el reconeixement de les persones adultes.

Aquest reconeixement sols és possible si es donen oportunitats per poder actuar de forma autònoma i, malgrat que en alguns moments pot representar una inversió de temps i menor eficàcia, s'evidencia la seva importància perquè incideix en la satisfacció personal, la seguretat i una major adaptació a diferents situacions. Això repercuteix en la construcció de la identitat, l'autoestima i l'autoconcepte; afavoreix la gestió de les dificultats, la comprensió de la realitat i evita les inadaptacions.

Aquesta maduresa no s'adquireix amb l'edat sinó amb l'acompanyament de la família i de l'escola que, conjuntament, han d'afavorir i estimular l'aprenentatge de l'autonomia i fer possible que, de mica en mica, es vagin assumint les competències per actuar sense por i amb iniciativa.

Normalment la vida quotidiana ens ofereix un gran ventall de situacions en les quals, amb riscos moderats, es pot fer aquest aprenentatge que, en les primeres edats motiva, perquè mostra la confiança de les persones del voltant i fa sentir que s'accedeix a espais propis de persones més grans. Ja a l'adolescència s'haurà descobert que la vida quotidiana és tossuda i en molts casos rutinària, fet que no vol dir perdre l'autonomia adquirida sinó continuar-ne l'aprenentatge per assumir estadis superiors. Per això el grau d'autonomia exigible estarà en relació amb l'edat, context, recursos personals i sempre es donarà després d'un procés d'acompanyament, d'aprenentatge i de pràctica.

El debat sovint perd sentit quan, en lloc de considerar el valor que podem donar a l'autonomia, es prioritzen altres factors com les pors desmesurades, que van entrant en l'esperit de la canalla. Es prioritza la idea, que es va

apoderant del debat (especialment familiar), de no "voler fer-los grans abans d'hora" i de no exigir aquest aprenentatge tan directe i quotidià per poder potenciar les exigències i aprenentatges escolars.

En aquest sentit es produeixen situacions força descompensades perquè hi ha, en les mateixes criatures, aprenentatge d'idiomes i tecnologia i simultàniament una gran dependència a l'hora de prendre decisions en situacions quotidianes. Tenen el sentiment de "ser petits" i poques habilitats i, en canvi, responsabilitats en situacions molt vinculades a les exigències escolars i socials. Aquest fet repercuteix clarament en la immaduresa i la poca responsabilitat de què s'acusa la joventut d'avui dia. En aquest sentit cal valorar que la persona més espantadissa i menys madura és més vulnerable davant les situacions de dificultat. Cal fer un aprenentatge que afavoreixi la seguretat i la capacitat de resposta i no el sentiment d'indefensió.

No hi ha arguments únics i, per tant, no hi ha respostes úniques ni universals sinó que cal que cada família trobi la millor manera d'educar sempre tenint presents les repercussions, els beneficis i les actituds que es potencien. També parlar amb la canalla per tal de veure com van interpretant aquest procés de creixement i per afavorir que tinguin idees més clares.

Una visió panoràmica del procés maduratiu permet tenir uns criteris que són força clars si parlem de la mateixa etapa. Són un punt clau perquè puguem reflexionar, en el que correspon a una edat determinada malgrat que, lògicament, hi ha diversitat de respostes entre una persona i una altra. Es tracta d'acompanyar el procés d'adaptació a la societat amb uns recursos personals que els facin poc vulnerables.

B. Descripció de la proposta d'activitat creativa

Objectiu

L'objectiu d'aquesta proposta de creació és l'elaboració d'un recull de còmics realitzats pels nois i noies de 1r i 2n d'ESO i que pretén ser l'altaveu de les seves opinions respecte la seva visió sobre l'educació a la vida quotidiana: què són capaços i capaces de fer, què els agradaria, si tenen por que els bloquegen... Aquesta proposta neix amb l'ànim d'implicar els nois i noies en el seu procés educatiu des d'una posició crítica, responsable i participativa.

Aquesta proposta s'organitza, a mode orientatiu, en 3 fases:

- A. Reflexió i debat sobre el dia a dia dels nois i noies.
- B. Anàlisi del còmic i del seus recursos narratius.
- C. Elaboració del còmic a l'aula.

Considerem que aquesta proposta ha d'incidir transversalment dins els diferents continguts curriculars dels alumnes de 1r i 2n d'ESO, com a criteris a seguir a partir dels quals se seleccionin o s'elaborin els materials a treballar a cada assignatura.

Per què un còmic?

El còmic és un mitjà d'expressió artístic i narratiu i té un ventall molt ampli d'aplicacions didàctiques en les diverses etapes formatives. És clau per a la comprensió

lectora i forma part de la bibliografia recomanada en diverses matèries. Aquesta proposta de creació permet que els nois i noies explorin les potencialitats del llenguatge del còmic per narrar amb imatges les seves opinions i crítiques sobre la seva educació.

Un còmic és una història gràfica que es basa en la narració d'una història, de fets i personatges, mitjançant un seguit d'il·lustracions acompanyades de textos que situen l'acció o que reproduïen els diàlegs dels personatges. Normalment, aquests textos permeten als espectadors i espectadores completar la lectura.

Aquestes il·lustracions s'organitzen i es distribueixen en espais anomenats vinyetes. Aquesta és la unitat mínima d'acció seqüencial en el desenvolupament del còmic i és el marc on s'enquadra el dibuix. La mida i forma de les vinyetes és lliure i sovint s'adapta als interessos de l'autor o l'autora. A vegades, es prescindeix de la vinyeta i s'usen altres maneres d'enquadrar l'acció. Cada autor o autora és lliure de decidir l'estil del seu còmic.

Però, tot i que puguem dir que un còmic és bàsicament un seguit d'imatges que expliquen una història, s'hi utilitzen nombroses tècniques i recursos gràfics que tenen una funció clarament narrativa i que faciliten la comprensió de l'argument i de la idea central de la història.

C. Continguts a treballar

En aquest apartat us presentem una llista de temes que giren al voltant de la quotidianitat i que estan adaptats a l'etapa evolutiva dels nois i noies de 1r i 2n d'ESO. Aquest material serà un punt de partida des del qual el professorat podrà treballar, aprofundir i acompanyar l'alumnat en la seva reflexió. Probablement, el debat farà emergir molts altres temes relacionats amb la seva vida diària que es poden anar afegint a la llista.

L'objectiu és que els nois i noies explorin les seves capacitats, limitacions i potencialitats des d'una mirada reflexiva i participativa.

Autonomia i hàbits saludables

1. Em faig el dinar si cal.
2. M'agrada tastar menjars variats i diferents.
3. Em preparo cada dia l'esmorzar o preparo el de la família.
4. M'agrada fer els àpats en família.
5. Participo en l'elaboració d'alguns àpats.
6. Participo en la compra i selecciono correctament els aliments.
7. Tinc cura de consumir amb prudència productes industrials.
8. Conec els criteris de consum de begudes estimulants.
9. Tinc una dieta equilibrada.
10. Malgrat que hi ha aliments que no m'agraden gaire comprenc que cal menjar-los (verdures, fruita, peix blau...).

Autonomia per a la convivència

1. Sé escoltar però també vull que m'escoltin quan dic la meva.
2. Jo participo a les converses.
3. M'implico en les tasques de la casa.
4. Vaig a comprar quan cal.
5. Deixo l'espai que utilitzo de forma apropiada (cuina, bany).
6. Tinc cura dels meus materials per no descuidar-me res.
7. Deixo els espais comuns en ordre.
8. Participo en l'organització de materials quan sortim en família.
9. Preparo de forma apropiada el que necessito per a les meves activitats.
10. Tinc cura de desfer les bosses per tal que tot quedi al seu lloc.

Autonomia i desplaçament

1. Surto amb els amics i amigues.
2. M'organitzo bé el temps.
3. Agafo el transport públic sol/a i m'agrada fer-ho.
4. Ja tinc mòbil però no hi estic enganxat/ada.
5. Cuido les mascotes.
6. Sé que cal respectar l'horari de tornada.
7. Porto els meus materials sense que m'hagin d'ajudar sistemàticament.
8. Em desplaço allà on faig les activitats encara que faci mal temps.

9. Si vaig en bici o patinet vigilo les persones que van a peu.

10. Respecto els senyals de trànsit.

Autonomia per al descans i l'oci

1. Necessito descansar.
2. Dormo entre 9 i 10 hores cada dia.
3. Abans de sopar tanco tots els dispositius fins l'endemà.
4. Participo a les activitats del meu barri.
5. A les tardes faig activitats extraescolars.
6. Em desperto quan cal per fer una activitat o perquè és hora.
7. M'agrada fer excursions de cap de setmana amb la família.
8. Selecciono els jocs d'ordinador.
9. Selecciono els programes de TV d'acord amb uns criteris.
10. Participo en activitats esportives.

D. Procés creatiu a l'aula

Títol: Fem còmics!

Àrees relacionades: Educació visual i plàstica. Àmbits de llengües. Literatura. Cultura i valors ètics.

Material: Llapis, goma, bolígrafs, retoladors, llapis de colors, revistes, tisores, cola d'enganxar, cartolines, càmera de fotos.

Durada: El projecte s'organitza en tres fases orientatives.

Conceptes: Reflexió. Educació a la quotidianitat. Procés creatiu: còmic com a història amb imatges i paraules. Dibuix. Fotografia. Treball en equip: Pluja i intercanvi d'idees, realització del còmic.

Objectius generals:

- Reflexionar sobre l'educació a la quotidianitat.
- Entendre el procés creatiu d'un còmic, partint d'una idea inicial.
- Valorar la importància de poder expressar opinions i sentiments.
- Compartir idees com a mètode per obtenir-ne d'altres.
- Potenciar el treball en equip.
- Elaborar una narració mitjançant imatges i paraules.

1a fase

Reflexió i debat sobre el dia a dia dels nois i noies

Objectius:

- Explicar el projecte a l'alumnat.
- Reflexionar i debatre sobre els diversos temes al voltant de la quotidianitat (Continguts a treballar): hàbits saludables, convivència, coeducació...

Tot seguit, es plantegen diverses sessions d'aprofundiment sobre els diversos temes de l'apartat **Continguts a treballar** mitjançant jocs de rol, debats participatius, teatre, etc. El ventall de possibilitats és molt ampli. Així mateix, des de la guia didàctica us proposem algunes activitats a realitzar així com també us animem a crear-ne o trobar-ne d'altres que treballin al voltant d'aquestes temàtiques i que s'adeqüin a les necessitats de l'alumnat.

Considerem que aquesta fase inicial és molt important perquè és on es posaran els fonaments del treball educatiu que es realitzarà durant la 2a i la 3a fase i és on s'assen- tarà el profund sentit de la intervenció socioeducativa. Així mateix, us recomanem que la reflexió no s'aturi en finalitzar aquesta etapa sinó que sigui una part inherent a tot el projecte.

Proposta d'activitats:

Debat col·laboratiu

Per iniciar aquesta fase, proposem al professorat que iniciï un debat col·laboratiu sobre els diferents enunciats de l'apartat **Continguts a treballar** amb l'objectiu d'acompanyar l'alumnat en una primera reflexió. Així mateix, us recomanem fer una projecció dels vídeos realitzats durant el projecte ja que pot ser un bon punt de partida per iniciar el debat.

Totes les idees que vagin sorgint poden ser anotades a la pissarra.

Joc de rol

Els jocs de rol són eines molt potents per aprofundir en el diàleg i l'intercanvi d'idees en l'alumnat mitjançant la representació dramatitzada i lúdica. Tot i que el professorat pot fer-ne ús com ho cregui més idoni, us proposem aquesta alternativa a realitzar un cop el debat a l'aula al voltant dels continguts a treballar estigui prou avançat.

Es distribueix el grup classe en quatre equips de treball, el més homogenis possible i amb bona disposició per al treball conjunt. Cada subgrup ha de crear un personatge i plantejar una situació relacionada amb els continguts a treballar. Aquí teniu un parell d'exemples:

Exemple 1: "La Mireia ha anat al cine amb la colla. Els seus pares l'havien de recollir però els ha sortit un imprevist. A la Mireia no li agrada agafar l'autobús perquè té por, què li diríeu?"

Exemple 2: “El Xavi i la Laia són dos germans que van a 1r d’ESO. A casa la Laia sempre ha de fer el llit i assumir la neteja del lavabo mentre que el Xavi se’n deslliura sempre. Per què creieu que és així la situació? Com es pot canviar?”

Exemple 3: “La Jana surt amb la bicicleta a donar una volta pel barri i, de sobte, se li punxa una roda. La Jana ha anat massa lluny de casa per tornar a peu. Què pot fer?”

Tot seguit, quan tots els subgrups tinguin enllestides les seves targetes, el professorat recollirà cada una d’elles i les repartirà aleatòriament entre tots els subgrups.

A continuació, cada subgrup ha de llegir la descripció del rol assignat i ha de debatre en petit grup com ha d’actuar el personatge. Les conclusions s’exposaran i es compartiran amb el grup classe.

És important que el professorat condueixi la sessió per aprofundir en els moments que detecti pors o inquietuds en algun alumne o alumna.

Resultats:

- Identificació i consciència per part de l’alumnat de les seves capacitats, limitacions i inquietuds en el seu dia a dia i també en relació a la seva família.

2a fase

Anàlisi dels recursos narratius del còmic.

Objectius:

- Lectura de còmics.
- Conèixer el format del còmic.
- Analitzar el llenguatge narratiu i els recursos gràfics.

Abans d’elaborar un còmic és important conèixer breument la seva història, els diferents elements que el componen i quin és l’objectiu que tenen. Considerem que és molt important fer una bona immersió per conèixer bé el format amb el qual es treballarà durant la tercera fase.

En aquest sentit, us proposem diverses activitats a realitzar.

Proposta d’activitats:

Lectura de còmics: La biblioteca improvisada

Per iniciar aquesta fase, el professorat demana als nois i noies que portin de casa o de la biblioteca còmics que els agradin. Un cop a l’aula, els nois i noies s’intercanviaran els còmics. És important dedicar tota una sessió a la immersió en el món del còmic.

Per tancar la sessió, proposem que sigui l’alumnat l’encarregat d’identificar els diferents elements que formen un còmic.

Llegim: “Assegura’t”, el còmic de prevenció de les violències masclistes.

Els còmics entretenen, però també poden tenir una forta càrrega didàctica. Una bona mostra d’això és “Assegura’t”, el còmic de prevenció de les violències masclistes editat pel Programa de Seguretat contra la Violència Masclista del Departament d’Interior de la Generalitat de Catalunya i que es centra en 4 temes: violència masclista a l’àmbit de la parella, mutilació genital femenina, matrimonis forçats i agressions sexuals.

Resultats:

- Conèixer l’estructura del còmic.
- Identificar els elements: vinyetes, bafarades, onomatopeies, diàleg.

Enllaç:

www.gencat.cat/interior/violenciamasclista/comic-vm/index.html

3a fase

Elaboració del còmic a l'aula

Objectius:

- Comprendre el procés de creació, partint d'una idea inicial.
- Saber narrar una idea mitjançant il·lustracions i paraules.
- Tancar el recull de còmics del grup d'alumnes.

Per iniciar aquesta sessió, el professorat explicarà tres punts importants a l'alumnat en relació a l'elaboració del recull de còmics:

-Aquest exercici es pot fer **de manera individual o en parelles**. En finalitzar les creacions, s'agruparan tots els còmics en una obra col·lectiva en format de recull.

- **Cada alumne o parella ha de triar un dels subtemes anotats** en relació a l'apartat de **Continguts a treballar** o d'altres que hagin pogut sortir de manera transversal. Es poden repetir subtemes ja que l'interessant d'aquesta proposta és la suma de mirades i de visions sobre l'educació en el dia a dia.

- Es proposa l'opció de dos formats. D'una banda, mitjançant **il·lustracions i dibuixos** i de l'altra, d'usar **fotografies**, a manera de fotonovel·la. En el cas que s'opti per la segona opció, és necessari aconseguir una càmera fotogràfica.

D'altra banda, aquesta fase s'organitza en 2 etapes:

- Plantejament de la història per part de cada alumne o parella.
- Realització del còmic.

En aquest sentit, el professorat és qui determinarà el nivell d'aprofundiment en la matèria. Tot i així, us recomanem algunes activitats.

Per finalitzar l'activitat, proposem que cada alumne presenti el seu còmic a la resta del grup. Un cop finalitzin les diverses presentacions, l'alumnat ha de posar-se d'acord en la tria d'un títol que doni nom al recull de còmics del grup classe i que aconsegueixi reflectir totes les idees que s'han anat treballant d'una manera original i divertida.

Finalment, cal que el professorat inciti una pluja d'idees entre l'alumnat per triar el disseny de la portada. Es proposa al professorat que cada alumne dibuixi un autoretrat. Tot seguit, caldrà que el professorat digitalitzi tots els dibuixos i els endreci en un DIN-A4 a manera de portada amb el títol escollit.

Proposta d'activitats:

Plantejament de la història

L'alumnat s'organitza a l'aula i cada alumne i/o parella comença a imaginar una història amb plantejament, nus i desenllaç. Ha de ser coherent i estar ben ordenada ja que això facilitarà la seqüenciació de les il·lustracions en el còmic. També és important deixar escrit l'argument.

Us proposem que l'alumnat faci ús de la fitxa inicial (**Annex. Fitxa inicial**) com a punt de partida de l'activitat. En aquesta es demana a l'alumne que escrigui l'argument de la història i que respongui una sèrie de qüestions que li facilitaran l'elaboració del còmic.

Fer un àlbum de plans

L'objectiu d'aquesta activitat és observar i identificar els diversos tipus de plans que existeixen.

Per a dur-la a terme, l'alumnat ha de portar a classe revistes que continguin moltes fotografies. L'activitat es basa en el fet que cada alumne retalli fotografies o vinyetes que representin tots els tipus de plans (gran pla general, pla general, pla conjunt, pla americà, pla mitjà, primer pla, primeríssim primer pla, pla de detall), però també angles de visió (frontal, picat, contrapicat, perfil) per elaborar el seu propi manual cinematogràfic.

De la idea a la vinyeta

Un cop l'alumne té ben clara la seva història és moment de traslladar l'argument a les vinyetes. Abans de fer-ho, recomanem a l'alumnat que utilitzi l'**storyboard (Annex: Storyboard o guió il·lustrat)** com a eina per organitzar la història i adequar-la a les vinyetes i als plans corresponents.

Per a traslladar la història a les vinyetes, cal dividir l'argument en petits trossos que puguin ser traslladats fàcilment en un dibuix o imatge. Cal tenir en compte que cada vinyeta ha de contenir un element gràfic i un text representatiu de la imatge i/o que faci referència al diàleg a través de les anomenades bafarades.

... Per ampliar

Si voleu ampliar la informació, podeu accedir al següent enllaç de recursos elaborats per la Rosa Aparicio Beltran: <http://www.xtec.cat/crp-santacolomag/recursos/comic/comic.pdf>

Resultats:

- Elaboració i presentació dels còmics.
- Organització i tancament del recull de còmics.

E. Avaluació

Per avaluar el procés d'implementació de la guia didàctica, considerem indispensable conèixer i tenir en compte les diferents mirades dels seus protagonistes: l'alumnat i el professorat.

Per aquest motiu, hem dissenyat unes enquestes que ens permetran conèixer els encerts i/o errors del projecte així com també les sensacions i experiències que s'han viscut a l'aula. El nostre objectiu és continuar millorant tot adaptant el projecte i els materials a les necessitats de l'alumnat.

Per accedir-hi, podeu clicar a:

- Enquesta per a l'alumnat
- Enquesta per al professorat

F. Compartir els còmics

Un cop finalitzat el procés creatiu a l'aula, cada grup classe ens podrà fer arribar les creacions dels seus subgrups de treball digitalitzades per c/e (castelldefelseduca@gmail.com), Dropbox, WeTransfer o similar.

Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada centre educatiu i els compartirem al blog Castelldefels Educa: www.CastelldefelsEduca.org.

Des de l'apartat **Recursos > Guia didàctica Deixa'm fer** podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants.

G. Relacions amb les competències bàsiques curriculars

Competències bàsiques de l'àmbit de llengües relacionades:

Competència 1. Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.

Competència 2. Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l.

Competència 4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.

Competència 5. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.

Competència 6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

Competència 12. Escriure textos literaris per expressar realitats, ficcions i sentiments.

Competències bàsiques de l'àmbit social relacionades:

Competència 10. Valorar les expressions culturals pròpies, per afavorir la construcció de la identitat personal dins d'un món global i divers.

Competència 11. Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.

Competència 12. Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.

Competències bàsiques de l'àmbit artístic relacionades:

Competència 1. Utilitzar estratègicament els elements dels llenguatges visual, musical i corporal per analitzar les produccions artístiques.

Competència 5. Compondre amb elements dels llenguatges artístics utilitzant eines i tècniques pròpies de cada àmbit.

Competència 7. Desenvolupar projectes artístics disciplinaris o transdisciplinaris tant personals com col·lectius.

Competència 8. Valorar amb respecte i sentit crític les produccions artístiques en els seus contextos i funcions.

Competència 9. Gaudir de les experiències i creacions artístiques com a font d'enriquiment personal i social.

Competències bàsiques de l'àmbit de cultura i valors relacionades:

Competència 1. Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels propis actes.

Competència 3. Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.

Competència 9. Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.

Competència 10. Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

• Els vídeos motivadors de Castelldefels Educa

El creixement com a aprenentatge

http://youtu.be/EMHMcR_NR2Q

El creixement com a aprenentatge i responsabilitat

<http://youtu.be/ew9T7mJLYIM>

El creixement com a presa de responsabilitats

<http://youtu.be/GToawS2OEEU>

• Sobre els còmics

Treballem i juguem amb el còmic

<http://www.xtec.net/~imagrans/>

Projecte Còmic

<http://www.xtec.es/~pribas/projecte/projecte.htm>

El llenguatge del còmic

<http://clic.xtec.cat/db/jclicApplet.jsp?project=http://clic.xtec.cat/projects/comic/jclic/comic.jclic.zip&lang=ca&title=El+llenguatge+del+c%F2mic>

Tebeos con clase

<http://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/proyecto/38700050-0001/>

Visualitza còmics digitalitzats i juga amb ells <http://marvelkids.marvel.com/>

Crea el teu propi còmic i descarrega'l en PDF

http://superherosquad.marvel.com/create_your_own_comic

Informació i característiques

<http://www.xtec.cat/~pribas/projecte/projecte.htm>

Història del còmic

http://www.xtec.cat/~imagrans/pag_01.htm

Enllaços per als alumnes – activitats online

http://www.lacenet.org/comic/enlla_mestres.htm

Com crear un storyboard amb Comic Life

http://greav.ub.edu/relatosdigitales/PDF/Tutorial_comic_castellano_v1.pdf

Vocabulari bàsic del còmic

<http://www.consellademallorca.net/media/12529/vocabularicomc.pdf>

• Recursos i jocs educatius

Juga amb la igualtat. Debat familiar, joc interactiu.

<http://www.ccbages.cat/dona/igualtat>

Cuina sense pares

<http://www.cuinasensepares.cat/receptari.asp?varme=3>

Àpats que eduquen

http://www.ara.cat/premium/suplements/criatures/A-pats-que-eduquen_0_1228077189.html

El debat sobre la reforma horària

http://www.irbbarcelona.org/sites/default/files/news/2014/09/2014_09_19_lavanguardia_saznar_benita_h_celmareson.pdf

En forma, un hàbit de vida saludable

http://www.edu365.cat/eso/muds/ed_fisica/vidasaludable/index.htm

Valors esportius en xarxa

<http://www.diba.cat/web/esportsvalors/pellicules>

L'esport extraescolar: un espai educatiu

<http://www.diba.cat/web/esportsvalors/pellicules>

La actividad física mejora el aprendizaje y el rendimiento escolar

<http://faros.hsjdbcn.org/sites/default/files/actividad-fisica-mejora-aprendizaje-rendimiento-escolar.pdf>

• Vídeos

El còmic a l'escola. Experiència del còmic a primària.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=16725

L'escola a casa, 17. Programa de Mitjans Audiovisuals. Generalitat de Catalunya i TV3. Barcelona, 1997. El vídeo mostra una experiència de treball de còmic al cicle inicial d'educació primària, al CEIP Serra de Marina de Santa Coloma de Gramenet. 7 min.

El còmic

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=16656&p_ex=-C%D2MIC

Els alumnes del cicle inicial d'educació primària del CEIP Serra de Marina, de Santa Coloma de Gramenet, aprenen el llenguatge del còmic mitjançant activitats molt diverses, mentre que l'alumnat del cicle superior d'educació primària del CEIP Els Pins, de Dosrius, ens expliquen la història del seu poble a través de les imatges del còmic que han elaborat.

• Llibres

Guzmán, M. (2011). El cómic como recurso didáctico.

Pedagogía Magna. [Consultat el 8 de juny de 2015].

<http://dialnet.unirioja.es/servlet/oaiart?codigo=3628291>

I. Annex

FITXA INICIAL

- a) A qui es dirigeix?
- b) Quin és l'objectiu?
- c) Quin o quins personatges hi apareixen? Descriu-los o dibuixa'ls.
- d) Quins espais utilitzaràs?
- e) A quina època ets?
- f) Quin serà el tractament del còmic? (humor, acció, drama, por...)
- g) Títol:
- h) Argument:

STORYBOARD			PÀG /		
núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció	núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció
núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció	núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció
núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció	núm. de pla	tipus de pla	descripció de l'acció

